

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»

Навчально-науковий інститут фінансів, економіки, управління та права
Кафедра економіки, підприємництва та маркетингу

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
навчальної роботи

А.М. Мартиненко
2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ»

(назва навчальної дисципліни)

підготовки

бакалавра

(назва ступеня вищої освіти)

спеціальності 076 Підприємництво та торгівля

(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» для студентів спеціальності 076 Підприємництво та торгівля першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Економіка бізнесу», 2024 року.

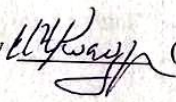
Розробник: Буряк А.А., доцент кафедри міжнародних економічних відносин та туризму, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено:

Гарант освітньо-професійної програми (О.В.Хадарцев)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин та туризму

Протокол від «27» серпня 2024 року № 20

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин та туризму (І.Б. Чичкало-Кондрацька)

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією Навчально-наукового інституту фінансів, економіки, управління та права

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії ННІФЕУП (Є.А.Карпенко)

«29» серпня 2024 року

© Буряк А.А., 2024 рік
© Національний університет імені
Юрія Кондратюка, 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		форма навчання		
		денна	заочна	дистанційна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>07 Управління та адміністрування</u>	обов’язкова		
Загальна кількість годин – 90				
Модулів – 1	Спеціальність <u>076 Підприємництво та торгівля</u>	Рік підготовки:		
Змістових модулів – 3		3-й	3-й	3-й
		Семестр		
		5-й	5-й	5-й
Індивідуальне завдання – не передбачено	Ступінь вищої освіти <u>бакалавр</u>	Лекції		
		18 год.	6 год.	0
		Практичні, семінарські		
		18 год.	4 год.	0
		Лабораторні		
		0 год.	0 год.	0
		Самостійна робота		
		54 год.	80 год.	90 год.
Індивідуальна робота: 0 год.				
Вид контролю: екзамен				

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 36/54

для заочної форми навчання – 10/80

для дистанційної форми навчання – 0/90

2. Мета навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Зовнішньоекономічна діяльність» відноситься до складу обов'язкових компонент освітньої програми бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» та має на меті теоретико-практичну підготовку студентів для вирішення конкретних завдань у зовнішньоторговельній діяльності в сучасних умовах господарювання.

Для досягнення мети поставлені такі основні завдання:

- засвоєння сутності основних понять, принципів і механізмів здійснення зовнішньоекономічної діяльності;
- оволодіння навичками самостійного вирішення задач, пов'язаних із зовнішньоторговельними операціями, включаючи вибір партнерів, підготовку контрактів та проведення переговорів.

Вивчення навчальної дисципліни забезпечує **формування та розвиток у студентів компетентностей**, визначених освітньо-професійною програмою:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сфері підприємницької, торговельної діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК):

СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, та торговельних структур.

СК9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких і торговельних структур.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Попередньо опановані дисципліни: Економіка підприємництва, Ціни і ціноутворення.

Вивчення курсу базується на законах України, указах Президента України, постановах Кабінету Міністрів України та інших нормативних актах та документах, які регулюють та впливають на зовнішньоекономічну діяльність.

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

Формулювання результатів навчання базується на результатах навчання, визначених освітньою програмою «Зовнішньоекономічна діяльність» (програмних результатах навчання) спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»:

ПРН2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки, вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності.

ПРН5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва та торгівлі.

ПРН7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

ПРН12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.

ПРН13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких та торговельних структур.

ПРН17. Вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких та торговельних структур і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.

ПРН19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких та торговельних структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний поріг рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.
82 – 89	B	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує Здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74 - 81	C	Добре	Здобувач загалом добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64 - 73	D	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень.	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних

			Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	положень дисципліни.
60 – 63	Е	Достатньо	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35 - 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання екзамену/ заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі екзамену/заліку.	Незадовільний , Здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

- екзамен;
- опитування;
- тестування;
- виконання практичних завдань;
- виконання завдань самостійної роботи.

7. Програма навчальної дисципліни
Змістовий модуль 1. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПІДПРИЄМСТВА ТА СИСТЕМА ЇЇ РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ.

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки.

Характеристика категорій зовнішньоекономічної сфери та їх взаємозв'язки. Сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність», основні види і форми зовнішньоекономічної діяльності. Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Поняття об'єктів та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності. Право на здійснення зовнішньоекономічної діяльності.

Практичне заняття № 1.

Тема 2. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Сутність митного регулювання ЗЕД. Принципи митного регулювання. Митні органи України: завдання, функції, структура. Види і методи здійснення митного контролю. Товарна номенклатура ЗЕД. Єдиний митний тариф. Види мита. Види митних ставок.

Практичне заняття № 2.

Тема 3. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

Нетарифні засоби регулювання, їх класифікація і характеристика. Механізм впливу нетарифних засобів регулювання на економіку країни. Інструменти нетарифною регулювання. Кількісні обмеження: ліцензування і квотування. Класифікація квот за напрямом дії та масштабом охоплення. Перелік товарів, експорт та імпорт яких підлягає ліцензуванню. Види та способи розподілу ліцензій. Механізм оформлення документів для отримання ліцензій. Антидемпінгові заходи, визначення демпінгової маржі та величини шкоди національним виробникам.

Практичне заняття № 3.

Змістовий модуль 2. ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ, ЦІНОУТВОРЕННЯ ТА ТОРГОВЕЛЬНО-ПОСЕРЕДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ НА ЗОВНІШНЬОМУ РИНКУ.

Тема 4. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні.

Сутність, основні принципи та інструменти валютного регулювання. Поняття валютної політики держави та її складові. Об'єкти та суб'єкти валютного регулювання. Валюта. валютний курс, валютні цінності. Порядок придбання і використання валюти, здійснення розрахунків в іноземній валюті. Система валютного контролю. Види валютних операцій.

Практичне заняття № 4.

Тема 5. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства.

Зовнішньоторговельна ціна: сутність поняття, функції, класифікація зовнішньоторговельних цін. Цінова політика підприємства, обґрунтування зовнішньоторговельних цін. Принципи визначення світових цін. Трансфертні ціни: сутність, функції. Особливості трансфертного ціноутворення. Специфіка формування цін на сировинні товари, готові вироби. Етапи формування контрактної ціни.

Практичне заняття № 5.

Тема 6. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку.

Сутність та види посередницької діяльності. Характеристика посередників за обсягом повноважень та за місцем, що вони посідають на зовнішніх ринках. Агенти, представники, брокери, маклери. Угоди консигнації, особливості і можливості здійснення. Торгові агенти, агенти повірені: обов'язки, особливості, регулювання. Дистриб'ютори, дилери, їх місце на ринку. Регулювання посередницьких операцій в Україні.

Практичне заняття № 6.

Змістовий модуль 3. КОНТРАКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ТРАНСПОРТНЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ ЗЕД ПІДПРИЄМСТВА.

Тема 7. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів

Умови контракту: обов'язкові та додаткові. Зміст і характеристика основних умов контракту. Преамбула. Предмет контракту. Кількість та якість товару в контракті. Базисні умови поставки. Термін і дата постачання. Пакування і маркування. Валютні та фінансові умови зовнішньоекономічних контрактів. Порядок приймання товару. Рекламачії і санкції. Арбітраж. Форс-мажорні обставини.

Практичне заняття № 7.

Тема 8. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств

Економічний аналіз у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Аналіз виконання зобов'язань з експортно-імпорتنими операціями. Аналіз динаміки зовнішньоекономічної діяльності. Методологічні підходи до визначення ефективності зовнішньоекономічної діяльності. Система показників ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Оцінка економічної ефективності. Вплив зовнішньоекономічної діяльності підприємства на його фінансові результати.

Практичне заняття № 8.

Тема 9. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності

Сутність та система регулювання міжнародних перевезень. Організація міжнародних перевезень. Фактори, що впливають на вибір виду транспорту. Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту: морських, залізничних, автомобільних, авіаційних.

Формування ціни на транспортні послуги. Експедиторське обслуговування міжнародних перевезень. Міжнародні транспортні коридори.

Практичне заняття № 9.

8. Структура навчальної дисципліни а) для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та система її регулювання в Україні						
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	10	2	2	–	–	6
Тема 2. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	10	2	2	–	–	6
Тема 3. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	10	2	2	–	–	6
Разом за змістовим модулем 1	30	6	6	–	–	18
Змістовий модуль 2. Валютне регулювання, ціноутворення та торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку						
Тема 4. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	10	2	2	–	–	6
Тема 5. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	10	2	2	–	–	6
Тема 6. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	10	2	2	–	–	6
Разом за змістовим модулем 2	30	6	6	–	–	18

Змістовий модуль 3. Контрактна діяльність та транспортне обслуговування ЗЕД підприємства						
Тема 7. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів	10	2	2	–	–	6
Тема 8. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств	10	2	2	–	–	6
Тема 9. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	10	2	2	–	–	6
Разом за змістовим модулем 3	30	6	6	–	–	18
Усього годин	90	18	18	–	–	54

б) для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та система її регулювання в Україні						
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	10	–	–	–	–	10
Тема 2. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	12	2	–	–	–	10
Тема 3. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	10	–	–	–	–	10
Разом за змістовим модулем 1	32	2	–	–	–	30
Змістовий модуль 2. Валютне регулювання, ціноутворення та торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку						
Тема 4. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	10	–	–	–	–	10
Тема 5. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	14	2	2	–	–	10
Тема 6. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	10	–	–	–	–	10
Разом за змістовим модулем 2	34	2	2	–	–	30
Змістовий модуль 3. Контрактна діяльність та транспортне обслуговування ЗЕД підприємства						
Тема 7. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів	14	2	2	–	–	10
Тема 8. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств	5	–	–	–	–	5
Тема 9. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	5	–	–	–	–	5
Разом за змістовим модулем 3	24	2	2	–	–	20
Усього годин	90	6	4	–	–	80

в) для дистанційної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	П	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та система її регулювання в Україні						
Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	10	–	–	–	–	10
Тема 2. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	10	–	–	–	–	10
Тема 3. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	10	–	–	–	–	10
Разом за змістовим модулем 1	30	–	–	–	–	30
Змістовий модуль 2. Валютне регулювання, ціноутворення та торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку						
Тема 4. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	10	–	–	–	–	10
Тема 5. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	10	–	–	–	–	10
Тема 6. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	10	–	–	–	–	10
Разом за змістовим модулем 2	30	–	–	–	–	30
Змістовий модуль 3. Контрактна діяльність та транспортне обслуговування ЗЕД підприємства						
Тема 7. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів	10	–	–	–	–	10
Тема 8. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств	10	–	–	–	–	10
Тема 9. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	10	–	–	–	–	10
Разом за змістовим модулем 3	30	–	–	–	–	30
Усього годин	90	–	–	–	–	90

9. Перелік питань для семінарських занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
	Семінарські заняття не передбачені	-	-	-

10. Перелік питань для практичних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
1	Змістовий модуль 1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства та система її регулювання в Україні. Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки.	2	–	–

	1. Сутність поняття «зовнішньоекономічна діяльність». 2. Основні види і форми зовнішньоекономічної діяльності. 3. Принципи здійснення зовнішньоекономічної діяльності. 4. Поняття об'єктів та суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності.			
2	Тема 2. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності 1. Сутність митного регулювання ЗЕД. 2. Принципи митного регулювання. 3. Види і методи здійснення митного контролю. 4. Єдиний митний тариф.	2	—	—
3	Тема 3. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності 1. Нетарифні засоби регулювання, їх класифікація і характеристика. 2. Кількісні обмеження: ліцензування і квотування. 3. Антидемпінгові заходи, визначення демпінгової маржі та величини шкоди національним виробникам.	2	—	—
4	Змістовий модуль 2. Валютне регулювання, ціноутворення та торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку. Тема 4. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні. 1. Сутність, основні принципи та інструменти валютного регулювання. 2. Об'єкти та суб'єкти валютного регулювання. 3. Система валютного контролю. 4. Види валютних операцій.	2	—	—
5	Тема 5. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства. 1. Зовнішньоторговельна ціна: сутність поняття, функції, класифікація зовнішньоторговельних цін. 2. Принципи визначення світових цін. 3. Особливості трансфертного ціноутворення.	2	2	—
6	Тема 6. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку. 1. Сутність та види посередницької діяльності. 2. Агенти, представники, брокери, маклери. Угоди консигнації, особливості і можливості здійснення. 3. Регулювання посередницьких операцій в Україні.	2	—	—
7	Змістовий модуль 3. Контрактна діяльність та транспортне обслуговування ЗЕД підприємства. Тема 7. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів 1. Умови контракту: обов'язкові та додаткові. 2. Зміст і характеристика основних умов контракту. 3. Преамбула. 4. Предмет контракту. 5. Кількість та якість товару в контракті. 6. Базисні умови поставки. 7. Термін і дата постачання. 8. Пакування і маркування.	2	2	—

	9. Валютні та фінансові умови зовнішньоекономічних контрактів. 10. Порядок приймання товару. 11. Рекламациї і санкції. 12. Арбітраж. 13. Форс-мажорні обставини.			
8	Тема 8. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств 1. Економічний аналіз у сфері зовнішньоекономічної діяльності підприємства. 2. Аналіз виконання зобов'язань з експортно-імпортних операцій. 3. Аналіз динаміки зовнішньоекономічної діяльності. 4. Методологічні підходи до визначення ефективності зовнішньоекономічної діяльності. 5. Вплив зовнішньоекономічної діяльності підприємства на його фінансові результати.	2	–	–
9	Тема 9. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності 1. Сутність та система регулювання міжнародних перевезень. 2. Організація міжнародних перевезень. 3. Особливості міжнародних перевезень різними видами транспорту: морських, залізничних, автомобільних, авіаційних. 4. Формування ціни на транспортні послуги	2	–	–
	Разом	18	4	–

11. Перелік питань для лабораторних занять

№ заняття	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
	Лабораторні заняття не передбачені			

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися користуватися бібліотечними фондами і каталогами, працювати з історичними та літературними джерелами, складати конспекти, аналізувати матеріал, порівнювати різні наукові концепції та робити висновки.

Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за матеріалами та списками літератури;
- підготовка до поточного тестування;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри);
- підготовка до складання екзамену за контрольними питаннями.

№ з/п	Назва питань	Кількість годин		
		для денної форми	для заочної форми	для дистанційної форми
1	Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність та її роль у розвитку національної економіки	6	10	10
2	Тема 2. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	6	10	10
3	Тема 3. Нетарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності	6	10	10
4	Тема 4. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні	6	10	10
5	Тема 5. Ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності підприємства	6	10	10
6	Тема 6. Торговельно-посередницька діяльність на зовнішньому ринку	6	10	10
7	Тема 7. Структура і зміст зовнішньоекономічних контрактів	6	10	10
8	Тема 8. Економічний аналіз зовнішньоекономічної діяльності підприємств	6	5	10
9	Тема 9. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічної діяльності	6	5	10
	Разом	54	80	90

13. Індивідуальне завдання

Індивідуальне завдання не передбачено.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання.

Словесні і наочні використовуються під час аудиторних занять.

Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь, пояснення та наочні методи: демонстрація слайдів тощо.

Під час проведення практичних занять застосовуються словесні розповіді та пояснення, бесіди (вступні, поточні, підсумкові); студентами виконуються практичні завдання.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєннями студентами навчального матеріалу здійснюється шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань студентів залежить від викладача і доводиться до їхнього відома на першому практичному занятті. На підставі результатів поточного контролю здійснюється міжсесійний контроль (атестація).

Підсумковий контроль – екзамен, проводиться в письмовій формі під час екзаменаційної сесії за умови виконання графіку навчального процесу при наявності рейтингової оцінки за теоретичний курс 25 і більше балів. Екзамен проводиться відповідно навчального плану в формі тестування та висвітлення 2-ох теоретичних питань. За власним бажанням студента, після складання тесту, з метою уточнення (підвищення) оцінки він може відповісти на 1-2 додаткових запитання (за вибором викладача).

16. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання, тестування, самостійна та індивідуальна робота									Екзамен	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2			Змістовий модуль №3				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9		
5	5	5	5	5	5	5	5	10	50	100

Нарахування балів з навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» за видами робіт денна форма навчання

Види робіт/контролю	Перелік тем								
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9
	Практичне заняття								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Опитування	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Тестування	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Контрольна робота	–	–	–	–	–	–	–	–	5
Виконання практичних завдань	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Виконання завдань самостійної роботи	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Всього за темами	5	5	5	5	5	5	5	5	10
Екзамен	50								
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100								

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
1	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
0,5	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи

Бали	Критерії оцінювання
5	Відповідь надана у письмовій формі, повна (не менше 90% потрібної інформації) та правильна.
4	Відповідь надана у письмовій формі, достатньо повна (не менше 75% потрібної інформації) або повна з незначними неточностями.
3	Відповідь надана у письмовій формі, неповна (не менше 60% потрібної інформації) з несуттєвими помилками.
2	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 30% потрібної інформації) із помилками.
1	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 15% потрібної інформації) із суттєвими помилками
0	Відповідь відсутня.

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
0,5	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
0,5	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Нарахування балів з навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» за видами робіт заочна форма навчання

Види робіт/контролю	Перелік тем								
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9
	Практичне заняття								
	–	–	–	–	1	–	2	–	–
Опитування	–	–	–	–	2	–	2	–	–
Тестування	–	–	–	–	2	–	2	–	–
Виконання практичних завдань	–	–	–	–	3	–	3	–	–
Виконання завдань самостійної роботи	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Всього за темами	4	4	4	4	11	4	11	4	4
Екзамен	50								
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100								

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.

0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
---	---

Шкала та критерії оцінювання виконання практичних завдань

Бали	Критерії оцінювання
3	Виконано завдання практичної роботи в повному обсязі, належним чином оформлено висновки, в яких відображено здатність до практичного застосування отриманих знань.
1,5	Виконано завдання практичної роботи із несуттєвими помилками або не в повному обсязі, оформлено висновки, які частково розкривають практичне завдання.
0	Не виконано практичну роботу або виконано із суттєвими помилками.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($0,2 \times 10 = 2$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
4	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Нарахування балів з навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність» за видами робіт

дистанційна форма навчання

Види робіт/контролю	Перелік тем								
	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9
	Практичне заняття								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Виконання завдань самостійної роботи	4	4	4	4	4	4	4	4	4
Контрольна робота	14								
Екзамен	50								
Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни	100								

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
4	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.

2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання виконання контрольної роботи

Бали	Критерії оцінювання
14	Відповідь надана у письмовій формі, повна (не менше 90% потрібної інформації) та правильна.
10	Відповідь надана у письмовій формі, неповна (не менше 60% потрібної інформації) з несуттєвими помилками.
6	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 30% потрібної інформації) із помилками.
2	Відповідь надана у письмовій формі, коротка (менше 15% потрібної інформації) із суттєвими помилками
0	Відповідь відсутня.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти результатами складання екзамену

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Питання. (макс. 10 балів)	9-10	Питання розкрито повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6-8	Питання розкрито, матеріал викладено у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	3-5	Питання розкрито в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-2	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
2. Питання. (макс. 10 балів)	9-10	Питання розкрито повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6-8	Питання розкрито, матеріал викладено у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	3-5	Питання розкрито в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-2	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.
3. Тестування	0-30	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів ($1 \times 30 = 30$), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Оцінювання знань (рейтингова оцінка) з навчальної дисципліни здійснюється за сумою балів, отриманих у процесі вивчення дисципліни, приведена до 100-бальної шкали. За рейтинговою оцінкою визначають також оцінку ECTS (від A до F) та національну оцінку «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» згідно з обов'язковою для всіх навчальних дисциплін таблицею:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Рейтингова оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторної атестації	2 – незадовільно
0 - 34	F – незадовільно з обов'язковим повторним вивчення дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них: при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються наступним чином (розподіл орієнтовний): робота на практичних заняттях: опитування, тестування, виконання практичних завдань, поточної контрольної роботи, завдань самостійної роботи – до 50 балів).

Виконання контрольних робіт для дистанційної форми навчання – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов'язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль. Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Рекомендована література Базова

1. Cavusgil, S. T., Knight, G., Riesenberger, J. R. International Business: The New Realities. 5th ed. Harlow: Pearson, 2021. 560 p.
2. Cristea, A. D., Hillberry, R., Mattoo, A. Open Trade, Green Trade: International Cooperation on a Circular Economy. Washington: World Bank, 2023. 245 p.
3. Гальчинський А. С. Економічна дипломатія: нові виклики у зовнішньоекономічній діяльності України. Харків: ХНЕУ, 2023. 220 с.

4. Козак Ю., Сукач О., Бурлаченко Д. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: підручник. К.: ЦНЛ, 2020. 268 с.
5. Кредісов А. І., Мазур І. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств. Київ: ХНЕУ, 2020. 312 с.
6. Сидоренко В. В. Зовнішньоекономічні операції та контракти: практичний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 284 с.
7. Танасієва М. М. Облік і оподаткування зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. Чернівці: Технодрук, 2021. 100 с.
8. Тищенко В. Ф., Остапенко В. М. Основи зовнішньоекономічної діяльності та митної справи: навч. посіб. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 2022. 193 с.

Допоміжна

1. Buriak A., Bachykalo K. The role of chambers of commerce and industry in ensuring the external economic security of the state. *Економіка і регіон*. 2023. №4 (91). С. 249 – 254. DOI: [https://doi.org/10.26906/EiR.2023.4\(91\).3220](https://doi.org/10.26906/EiR.2023.4(91).3220).
2. Buriak A.A., Ovcharenko D.O. Media information support of enterprises engaged in foreign economic activity. *Економіка і регіон*. 2020. №1(76). С. 132–139.
3. Буряк А.А. Використання технологій медіаінформаційної грамотності у зовнішньоекономічній діяльності. Тези 72-ої наукової конференції професорів, викладачів, наукових працівників, аспірантів та студентів університету, присвяченої 90-річчю НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка». Том 2. (Полтава, 21 квітня – 15 травня 2020 р.). Полтава: НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2020. С. 66–67.
4. Дикий О. В. Зовнішньоекономічна діяльність України: порівняльний аналіз. *Бізнес-навігатор*. 2017. № 1(40). С. 95–100.
5. Дячек В. В., Колосовська О. Д., Оніщенко В. С. Особливості використання форм міжнародних розрахунків українськими підприємствами під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2018. Випуск 21. С. 70–76.
6. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.
7. Ковальчук Т.Г. Облік і аналіз зовнішньоекономічної діяльності: навч. посіб. Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. 216 с.
8. Козак Ю.Г. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон: монографія. К.: Центр навчальної літератури, 2019. 290 с.
9. Котиш О. М., Мілько І. В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: організація та управління: навч. посіб. Харків: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 183 с.
10. Павлов О.І. Зовнішньоекономічна діяльність України в системі глобальних конкурентних відносин: моногр. Одеса: Астропринт, 2019. 272 с.
11. Чернишова Л.О. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навчальний посібник. Харків: Видавництво «Форт», 2017. 238 с.

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=6569>
2. NCOTERMS 2020. URL: <https://www.dhl.com/uaru/home/our-divisions/freight/customer-service/incoterms-2020.html>.